

Sujuvat siirtymät -verkoston seurantakyselyn koonti, kevät 2020

Sisällys

1. Johdanto	2
2. Hankkeiden tavoitteet	4
Valtakunnallisten hankkeiden tavoiteltavia konkreettisia tavoitteita ja tavoiteltavia tuloksia	5
Alueellisten hankkeiden tavoiteltavia konkreettisia tavoitteita ja tavoiteltavia tuloksia	7
3. Hankkeiden toteuttamistilanne	10
4. Pilotointi, tulokset ja tuotokset	11
Valtakunnallisten hankkeiden toimia ja pilotointeja	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
Alueellisten hankkeiden toimia ja pilotointeja	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
5. Hyvien käytäntöjen kokoaminen ja levittäminen	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
Kyselyyn vastanneet hankkeet	13

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

sakur

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

1. Johdanto

Hankeverkoston kolmas seurantakysely toteutettiin 19.11.2020.-10.12.2020. Verkosto koostuu valtakunnallisista ja alueellisista hankkeista. Kysely lähetettiin Sujuvat siirtymät -verkoston koordinoimille hankkeille, jotka olivat käynnissä kyselyn lähettämisaikana sekä hankkeille, joiden päättymisestä oli alle puoli vuotta. Näin ollen kysely lähetettiin 34 hankkeelle, joista 9 on valtakunnallisia ja 25 alueellisia hankkeita. Valtakunnallisista hankkeista kolme on päättynyt, joten meneillään olevia valtakunnallisia hankkeita on kyselyhetkellä ollut yhteensä 6. Alueellisista hankkeista viisi oli kyselyhetkellä päättynyt. Alueellisia hankkeita oli näin ollen kyselyhetkellä meneillään yhteensä 20.

	Valtakunnalliset hankkeet	Alueelliset hankkeet	Yhteensä
Lähetty	9	25	34
Meneillään olevien hankkeiden lkm	6	20	26
Vastanneet	5	13	18
%-osuus	56 %	52 %	53 %

Kyselyn tavoitteena on kerätä tietoa hankkeiden tavoitteista ja toteutumistilanteesta. Kysely toteutetaan puolivuositain ja seuraava kysely tehdään kevään 2021 aikana. Vastauksia saatiin yhteensä 18 hankkeelta kyselyn vastausprosentin ollessa 53 %. Valtakunnallisista hankkeista vastasi 56 % ja alueellisista hankkeista 52 %.

Pohjois-Pohjanmaalla, Uudellamaalla ja Varsinais-Suomessa toimii eniten kyselyyn vastanneita hankkeita. Pohjois-Pohjanmaalla toimii vastanneista hankkeista seitsemän sekä Uudellamaalla ja Varsinais-Suomessa molemmissa viisi hanketta. Tämän lisäksi Keski-Pohjanmaalla, Päijät-Hämeessä, Pohjois-Karjalassa ja Satakunnassa toimii vastanneista hankkeista kolme. Muilla alla olevassa taulukossa mainituilla alueilla toimii yksi tai kaksi hanketta. Suurin osa vastanneista hankkeista on Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen rahoittamia (55 %). Kaikki ELY-keskukset olivat rahoittamassa kyselyyn vastanneita hankkeita.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

sakur

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

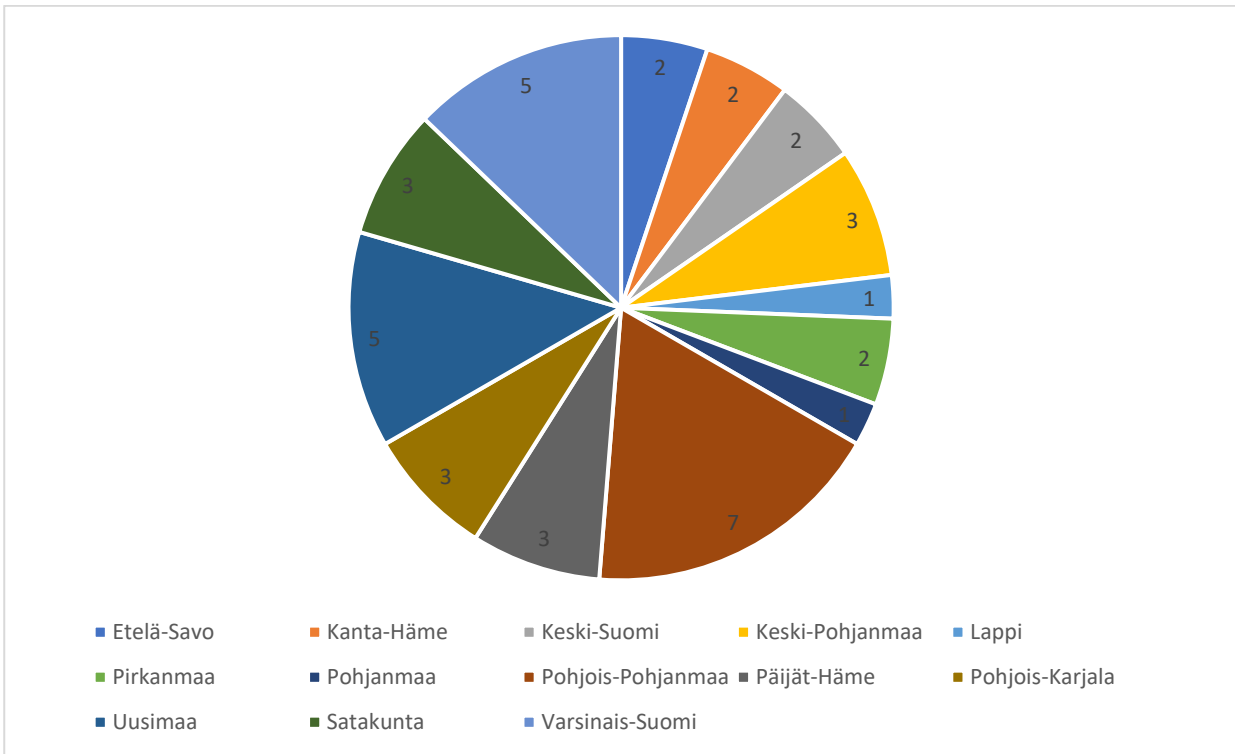

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

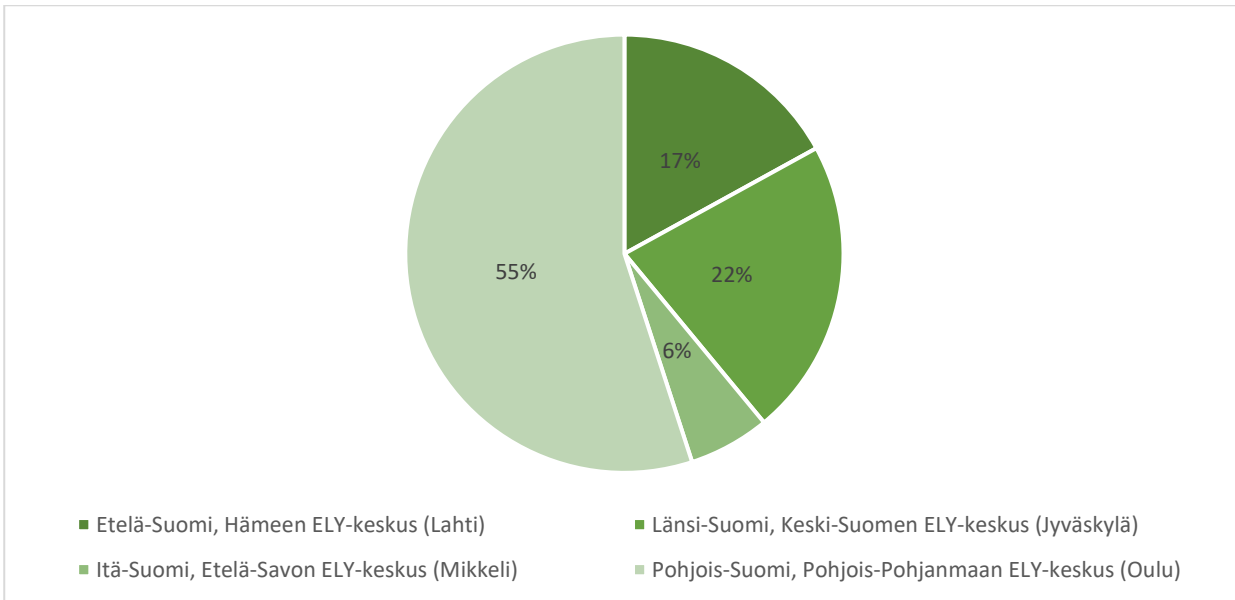
Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Kuvio 1: Hankkeiden toiminta-alue (lkm)

Kuvio 2: Hankkeiden rahoittajatahot (%).

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Hankkeiden teemoittelu

Sujuvat siirtymät-verkoston hankkeet on jaettu kyselyssä viiteen eri ryhmään:

- Sujuva siirtyminen koulutukseen (33 % vastanneista 6 hanketta)
- Sujuvien siirtymien ohjaus ja ohjauksellisuus (17 % vastanneista 3 hanketta)
- Sujuva siirtyminen työelämään ja jatko-opintoihin (22 % vastanneista 4 hanketta)
- Erityisryhmien tukeminen sujuvissa siirtymissä (11 % vastanneista 2 hanketta)
- Varhainen puuttuminen keskeyttämisen tuki (17 % vastanneista 3 hanketta)
- Jokin muu (0 % vastanneista)

2. Hankkeiden tavoitteet

Hankkeita pyydettiin nimeämään annetuista vaihtoehdoista keskeisin tehtävä sujuvien siirtymien näkökulmasta:

- Hankkeessa kehitetään opintonsa keskeyttäneiden tai koulutusala tai koulutuspaikkaa vaihtavien poluttamista välittömästi eteenpäin. (3 hanketta 17 % vastanneista)
- Hankkeessa kehitetään toisen asteen ammatillisen koulutuksen toimintamalleja ja pedagogisia ratkaisuja (ml. osaamisen tunnustaminen), joilla mahdollistetaan opiskelijoiden sujuva siirtyminen uuteen koulutukseen alan- tai paikkakunnanvaihtotilanteissa sekä koulutuksen järjestäjien omien organisaatioiden sisällä että erityisesti koulutuksen järjestäjien välillä. (1 hanke 6 % vastanneista)
- Hankkeessa kehitetään palveluita, toimintamalleja ja pedagogisia ratkaisuja, joilla edistetään koulutuksessa aliedustettujen ryhmien siirtymistä koulutuksesta toiseen ja koulutuksesta työhön sekä tuetaan ammatillisen koulutuksen loppuun saattamista joustavien ja yksilöllisten opintopolkujen avulla. (7 hanketta 39 % vastanneista)
- Hankkeessa kehitetään palveluita, toimintamalleja ja pedagogisia ratkaisuja, joilla nopeutetaan toiselta asteelta korkeakouluopintoihin siirtymistä joustavien ja yksilöllisten opintopolkujen avulla. (2 hanketta 11 % vastanneista)
- Hankkeessa kehitetään koulutuksen järjestäjien yhteistyötä, toimintaprosesseja ja toimintatapoja sekä työnjakoa henkilökohtaisten osaamisen kehittämissuunnitelmien (HOKS, E-HOKS) käyttöönottamiseksi ja sujuvissa siirtymissä hyödyntämiseksi. (1 hanke 6 % vastanneista)
- Hankkeessa pilotoidaan ja kokeillaan ESR-hankkeissa kehitettyjä erilaisia sujuvia siirtymiä mahdollistavia ratkaisuja toimintamallien toimivuuden testaamiseksi ja laajan valtakunnallisen käyttöönoton edellytysten selvittämiseksi. (1 hanke 6 % vastanneista)

Yhdeksässä hankkeessa (50 %) keskitytään sujuvien siirtymien kehittämiseen muilla kuin yllä mainituin keinoin. Näitä keinoja on lueteltu seuraavaksi: Uraohjauksen mallin kehittäminen Kanta-Hämeeseen. Lappilaisten nuorten tukeminen siirtymissä perusopetuksesta ammatillisiin opintoihin ja edelleen työelämään. Vaikeasti työllistyvien henkilöiden työllistymisen mahdollisuuksien edistäminen. Edellytysten selvittäminen maakunnalliselle verkostomaisesti toimivalle palveluohjausmallilla Mallilla tarjotaan nivelvaiheen ohjauspalveluja niille yli 25-vuotiaille aikuisille, jotka ovat hakeutumassa koulutukseen, vaihtamassa ammattia tai tarvitsevat ammatillisen osaamisen päivittämistä. Lisäksi kehitetään varhaisen

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSYSTEMEN

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

tunnistamisen toimintamalleja, jotka mahdollistavat oikea-aikaiset ja tarpeita vastaavat tuki- ja ohjauspalvelut opiskelijoille.

Valtakunnallisten hankkeiden tavoiteltavia konkreettisia tavoitteita ja tavoiteltavia tuloksia

Valtakunnallisissa hankkeiden tavoitteet ja tavoiteltavat tulokset on koonnissa jaettu neljään teemaan: sujuva siirtymä koulutukseen, sujuvien siirtymien ohjaus koulutuksen aikana, varhainen puuttuminen, keskeyttämisen tuki ja jatkuva hakeutuminen sekä sujuva siirtyminen työelämään ja jatko-opintoihin. Jako teemoihin on sama kuin Malleja ja hyviä käytäntöjä siirtymien sujuvoittamiseen -raportissa. Valtakunnallisista hankkeista viisi vastasi kyselyyn.

Sujuva siirtymä koulutukseen

Kyselyyn vastanneista valtakunnallisista hankkeista kaksi kuuluu tämän teeman alle: Smidiga övergångar i Svenskfinland ja Avoimet ammatilliset opinnot. Alla on tarkasteltu hankkeiden tavoitteita ja konkreettisia tuloksia/tuotoksia.

Tavoitteet:

- Skapa och pilotera verksamhetsmodeller för övergångsfaser från en utbildning till nästa (2a till 3e stadiet) genom att vidareutveckla samarbetet mellan utbildningsanordnare i Svenskfinland och i arbetet utnyttja redan befintliga nationella modeller och tjänster.
- Selvittää, mitä AAVA-hankkeessa vuosina 2015–18 kehitetyn Avoimet ammatilliset opinnot -palvelun (www.aavo.fi) laaja valtakunnallinen käyttöönotto edellyttää testaamalla palvelun käyttöönottoa ammatillisten oppilaitosten laajassa kumppanuusverkostossa. Lisäksi kehitetään niitä sujuvia siirtymiä edistäviä toimintamalleja ja yhteistyömuotoja, joissa hyödynnetään avointen ammatillisten opintojen palvelua.

Tulokset/Tuotokset:

- Verksamhetsmodeller för övergångar, utvecklat samarbetet inom andra stadiet och till tredje stadiet och använder oss av nationella modeller och tjänster i handledningen och vägledningen.
- Selvitys ja toimenpide-ehdotukset Avoimet ammatilliset opinnot -palvelun valtakunnallisen käyttöönoton edellytyksistä, AAO-palvelun uudistukset ja palvelupolku (Näin toimit palvelussa).

Sujuvien siirtymien ohjaus koulutuksen aikana

Kyselyyn vastanneista valtakunnallisista hankkeista kaksi kuuluu tämän teeman alle: Sujuvat omat polut, SOPU ja Resilienssi ja tulevaisuususkko RETU. Alla on tarkasteltu hankkeen tavoitteita ja konkreettisia tuloksia/tuotoksia.

Tavoitteet:

- Ohjauksellinen HOKS-prosessi, joustavan sisäänottoon liittyvät ohjaukselliset toimintamallit ja henkilöstön ohjausosaamisen vahvistaminen em. tavoitteissa.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

- Digitaalinen palvelutarpeen arviointiväline varhaisen tunnistamisen mahdollistamiseksi, henkilöstön osaamisen kehittyminen ja oikea-aikaiset sekä kohdennetut toimintamallit, joilla on vaikuttavuutta.

Tulokset/tuotokset:

- Valtakunnalliseen käyttöön kehitetyt HOKS-muistilista: ensimmäisen HOKS-keskustelun muistilista, HOKSin päivittämisen muistilista, opintojen päättövaiheen muistilista, uoltajaohje henkilökohtaistamisesta ja HOKS-keskustelun muistilista opiskelijalle sekä ohje henkilökohtaistamisesta huoltajille. Muistilista hoksaamisen tueksi -malli on opiskelijan henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman laatimisen ja päivittämisen tueksi suunniteltu kokonaisuus. Malli tukee ryhmänohjaajan/vastuuolettajan/hoksaajan työtä sekä myös opinto-ohjaajan ja muun ohjaushenkilöstön ohjaustyötä. Mallia voidaan käyttää henkilökunnan perehdyttämiseen/kouluttamiseen. Sen avulla koulutuksen järjestäjä voi myös arvioida oman HOKS-prosessin toimivuutta sekä työnjakoa. Lisäksi on laadittu HOKS-keskustelun muistilista opiskelijalle ja huoltajaohje henkilökohtaistamisesta, jotka tukevat HOKS-keskusteluun valmistautumisessa. Muistilista hoksaamisen tueksi -malli on suunniteltu valtakunnalliseen käyttöön.
- Ohjauksella opiskelijaksi - malli, jossa on valtakunnalliseen käyttöön mallinnettu hakeutumista sekä osuvaa koulutusvalintaa tukevia toimintatapoja/ohjeita. Ohjauksella opiskelijaksi - hakeutumisen ohjaus jatkuvassa haussa -mallissa <https://www.thinglink.com/scene/1327507789412564993> on kuvattu ammatillisesta koulutuksesta kiinnostuneen ja siihen jatkuvassa haun kautta hakeutuvan henkilön ohjausprosessia koulutuksen järjestäjän näkökulmasta.
- Opintopolkukuvaukset ammatillisessa koulutuksessa -mallinnus (valtakunnallinen +alueellinen) Opiskelijoiden henkilökohtaistamisen ohjauksen tueksi on koottu erilaisia opintopolkumahdollisuuksia ammatillisessa koulutuksessa. Opintopolkukuvaus löytyy <https://www.thinglink.com/scene/1311742527287590914>. Mallinnus on suoraan koulutuksen järjestäjien hyödynnettävissä, mutta sitä voidaan myös muokata koulutuksen järjestäjäkohtaisesti
- CREAR- digitaalinen palvelutarpeen arviointiväline; koulutuspaketit, joiden avulla ammatillisen koulutuksen henkilöstön osaaminen vahvistuu ja käsikirja, jossa on kuvattu mm. oikea-aikaisia ja kohdennettuja toimintamalleja sekä tukimateriaalia opetus- ja ohjaushenkilöstön käyttöön.

Varhainen puuttuminen, keskeyttämisen tuki ja jatkuva hakeutuminen

Kyselyyn vastanneista valtakunnallisista hankkeista yksi kuuluu tämän teeman alle: Vamos 2. aste. Alla on tarkasteltu hankkeen tavoitteita ja konkreettisia tuloksia/tuotoksia.

Tavoitteet:

- Oppilaitosten uudenlaisen toimintakulttuurin rakentaminen; opintojen väli aikaisten keskeyttämisten ja negatiivisten erojen vähentyminen sekä sujuvien siirtymien helpottuminen toteuttamalla strukturoitua tukea koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle jäämisen riskissä oleville nuorille sekä valtakunnallisen toimintamallin kehittäminen, juurruttaminen ja levittäminen.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Tulokset/Tuotokset

- Oppilaitokselle on syntynyt toimintamalli, jolla väliaikaisia keskeyttämisistä ja neg.eroja voidaan ehkäistä ja jatkopoluille etenemistä tukea. Henkilöstön osaaminen pudokkuuden ehkäisyssä on lisääntynyt. 263 syrjäytymisriskissä olevaa nuorta on hyötynyt hankkeen tukikeinoista, kuten yksilö- ja ryhmävalmennuksesta.

Sujuva siirtyminen työelämään ja jatko-opintoihin

Kyselyyn vastanneista yksikään valtakunnallisista hankkeista ei kuulu tämän teeman alle.

Alueellisten hankkeiden tavoiteltavia konkreettisia tavoitteita ja tavoiteltavia tuloksia

Alueellisten hankkeiden tavoitteet ja tavoiteltavat tulokset on koonnissa jaettu valtakunnallisten hankkeiden tapaan neljään teemaan: sujuva siirtymä koulutukseen, sujuvien siirtymien ohjaus koulutuksen aikana, varhainen puuttuminen, keskeyttämisen tuki ja jatkuva hakeutuminen sekä sujuva siirtyminen työelämään ja jatko-opintoihin. Alueellisista hankkeista 13 vastasi kyselyyn. Alueellisista hankkeista suurin osa (6 kpl) kuuluu Sujuva siirtyminen työelämään ja jatko-opintoihin teemakokonaisuuteen.

Sujuva siirtymä koulutukseen

Kyselyyn vastanneista alueellisista hankkeista neljä kuuluu tämän teeman alle: Perusta - perustaidot hallussa, VarmaStartti, #Hyvinvoiva amis. Peruskoulusta ammattiopintoihin ja työelämään Lapissa ja AIKU - Aikuisten ohjaustoiminnan konseptointi ja mallintaminen Etelä-Savossa. Alla on tarkasteltu hankkeen tavoitteita ja konkreettisia tuloksia/tuotoksia.

Tavoitteita:

- Perusvalmiuksien kehittäminen sekä taitojen tunnistaminen ja osaamisen tunnustaminen.
- Lisätä nuorten pääsyedellytyksiä ja etenemistä tai paluuta koulutukseen sekä tiivistää asiakaslähtöisesti eri toimijoiden yhteistyötä kohderyhmänuorten koulutukseen etenemisen tukemiseksi.
- Kehittää lappilaisten nuorten siirtymiä peruskoulusta ammattiopintoihin ja edelleen työelämään; tukea nuorten ammatillisten opintojen edistymistä ja tutkintojen suorittamista kehittämällä moniammatillista tiimityöskentelyä vastaamaan ammatillisen koulutuksen reformiin; vahvistaa nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten taitoja tunnistaa ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden hyvinvointiin ja sosiaalipalveluihin liittyviä tarpeita sekä löytää keinoja ja luoda malleja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden hyvinvointia edistävään ennaltaehkäisevään työhön sekä varhaisiin interventioihin.
- Lähtötilanteen selvitys aikuisten koulutukseen ohjauksen nykytilanteesta ja sen kehittämistarpeista, aikuisten henkilökohtaisen koulutusneuvonnan ja palveluohjauksen pilotointi, tuki koulutusneuvontaa toteuttavien sidosryhmien TNO-työlle sekä verkostotoiminnan mallin luominen aikuisten koulutusneuvonnalle.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSYSTEMEN

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Tuloksia/Tuotoksia:

- Materiaalit ja mallit perustaitojen testaamiseen; toimintamallit: aikuisten perustaitojen kehittämiseksi ja hyödyntämiseen oppilaitoksissa, koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien koulutukseen pääsyn helpottamiseksi, perustaidoiltaan heikompien opiskelijoiden tukemiseksi; heikoista perustaidoista johtuvien opintojen keskeyttämisen vähentäminen.
- Yksilöllisten opintopolkujen rakentuminen ja kokonaisvaltainen kuntoutuminen; yhteistyön tiivistäminen ODL Startti kuntouttavan työtoiminnan, etsivän nuorisotyön, oppilaitoksen (mm. SDO Valma) sekä nuorelle merkityksellisten verkostojen kanssa; mallin kuvaaminen nuoren tuen verkostosta oppilaitoksessa.
- Uusia menetelmiä tukemaan ammatillisen koulutuksen läpäisyä ja edistämään ennaltaehkäisevää opiskelijahuoltoa sekä varhaisia interventioita; uudenlaisia kokemusasiantuntijaperustaisia toimintamalleja tukemaan nuorten elämänhallintaa sekä siirtymiä perusopetuksesta ammatilliseen koulutukseen ja edelleen työelämään; opiskelijoille, ammatillisen koulutuksen henkilökunnalle sekä työpaikkaohjaajille suunnattu online-materiaalivaranto.
- Asiakaslähtöinen Bikva-selvitys aikuisten koulutusneuvonnan kokemuksista ja tarpeista Etelä-Savossa, raportti julkaistaan joulukuussa 2020; työkaluja sidosryhmien asiakastyön tueksi: 1) Infovideot aikuisten koulutusneuvonnan kysymyksistä, 2) alustava käsikirjoitus digitaalisen työkalun toteuttamiseksi (Visio: Asiakaslähtöinen koulutusneuvonnan ”Step by step-guide”).

Sujuvien siirtymien ohjaus koulutuksen aikana

Kyselyyn vastanneista alueellisista hankkeista yksi kuuluu tämän teeman alle: Työuralle. Alla on tarkasteltu hankkeen tavoitteita ja konkreettisia tuloksia/tuotoksia.

Tavoitteet:

- Oppilaitosten uraohjausjärjestelmän kehittäminen, opiskelijoiden työllistymisen tukipalvelujen kehittäminen yhteistyössä työhallinnon ja maakuntiin rakentuvan palvelujärjestelmän kanssa sekä yhteistyön systematisointi henkilöstöpalveluyritysten ja suoraan oppilaitoksille työpaikkoja tarjoavien yritysten kanssa.

Tulokset/tuotokset:

- Oppilaitoksilla on toimivat uraohjausjärjestelmät, ja yhteinen sovittu määräaikaishuolto niiden edelleen kehittämiseksi; Hämeen kuntakokeilua varten on luotu oppilaitosten tuottama palvelupaketti, jolla tuetaan opiskelijan valmistumisen jälkeistä työllistymisprosessia noin puolen vuoden ajan sekä yritykset, kunnat ja järjestöt ovat osa uraohjausprosessia.

Varhainen puuttuminen, keskeyttämisen tuki ja jatkuva hakeutuminen

Kyselyyn vastanneista alueellisista hankkeista kaksi kuuluu tämän teeman alle: Varustamo ja Tukipolku. Alla on tarkasteltu hankkeen tavoitteita ja konkreettisia tuloksia/tuotoksia.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSYSTEMEN

saku

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Tavoitteet:

- Kehitetään toimintamalli vaativaa erityistä tukea tarvitseville opiskelijoille ja pilotoidaan Luovin opiskelijoiden mahdollisuutta opiskella Keski-Pohjanmaan ammattiopiston perustutkintojen osatutkintoja tai koko tutkintoja. Kehitetään keskeyttämisen alla oleville opiskelijoille toimintamalli keskeyttämisen sijaan ja kehittää jalkautuvaa ohjausta.
- Tuetaan peruskoulussa tukea tarvitsevia nuoria siirtymävaiheessa peruskoulussa, kesällä ja syksyllä opintojen alettua; kehitetään malli jatkuvan haun kautta tulevien tukea tarvitsevien opiskelijoiden tunnistamiseksi ja tukemiseksi sekä kartoittaa erilaisia keinoja opinnoista eroamisen estämiseksi.

Tulokset/tulokset:

- Hankkeen toimesta kehitetään Telakka-toimintamalli vaativaa erityistä tukea tarvitseville opiskelijoille. Hankkeessa on pilotoitu Luovin opiskelijoiden mahdollisuutta opiskella Keski-Pohjanmaan ammattiopiston perustutkintojen osatutkintoja tai koko tutkintoja. Telakkapaja Kokkotyö-säätiölle: Kokkotyö-säätiö toteuttaa tätä yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Koulutustulkkaukset: Kokkotyö-säätiön valmentautujien joukossa on nuoria, jotka tarvitsevat tehostettua yksilöllistä ohjausta, tukea ja rinnalla kulkemista eri mahdollisuuksien ja vaihtoehtojen avaamiseksi, jotta he voivat löytää itselleen soveltuvia koulutus- ja työllistymispolkuja jatkossa.
- Peruskoulussa olevat tukea tarvitsevat oppilaat myös maahanmuuttajanuoret voivat tutustua eri aloihin tuettuna yhdeksännen luokan keväällä Nivelvaiheohjaajan johdolla. Hankkeessa mallinnetaan jatkuvassa haussa hakevien tukea tarvitsevien opiskelijoiden nivelvaiheprosesseja, huomioidaan erityisen tuen tarpeet, mahdolliset opiskelun haasteet sekä tukitoimien järjestäminen. Hankkeessa luodaan ohjaustyökalu, johon kootaan tiivistä tietoa erilaisista yksilöllisistä mahdollisuuksista ja tukimuodoista. Työkalua voidaan hyödyntää erityisesti, jos opinnot uhkaavat keskeytyä tai opinnoista eroaminen tulee kyseeseen.

Sujuva siirtyminen työelämään ja jatko-opintoihin

Kyselyyn vastanneista alueellisista hankkeista kuusi kuuluu tämän teeman alle: Opin portailta työelämään, KETTU - Ketterä uraohjaus osaksi ammatillista koulutusta, Duunixi, Mestariopolkua rakentamassa, Pystyväksi ryhmässä PYRY, Puhtaasti parempaan duuniin. Alla on tarkasteltu hankkeen tavoitteita ja hankkeiden konkreettisia tuloksia/tuotoksia.

Tavoitteet:

- Ammatillisen oppilaitoksen ohjaus- ja opetushenkilökunnan uraohjaustaitojen tukeminen ja uraohjauksen integroiminen osaksi ammatillista koulutusta.
- Tunnistaa asiakkaan aiempaa osaamista ja ammatillisia tavoitteita; parantaa arjenhallintaa ja vahvistaa asiakkaan osallisuutta yhteiskunnan jäsenenä; tukea koulutuksellisen kehityksen tasa-arvoisuutta (kaikille samat ammatillisen kouluttautumisen mahdollisuudet) sekä kehittää ja luoda uudenlaisia ratkaisuja ja väyliä työelämään ja ammatillisiin opintoihin.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

- Lisätä siirtymiä perustutkinnosta ammattitutkintoon; sujuvoittaa siirtymiä työelämästä koulutukseen ja työelämässä hankitun osaamisen lisääminen ja syventäminen; monipuolinen ja osaava työelämäverkosto.
- Hankkeessa kehitetään työllistymistä edistävän vertaisryhmätoiminnan malli, jossa ryhmän jäsenten minäpystyvyyttä vahvistetaan, osaamista tunnustetaan, tunnustetaan ja tuotteistetaan; kehitetään uudenlaisia työllistymisen tukipalveluiden yhteistyön malleja kunnan sosiaali- ja vammaispalveluiden, oppilaitoksen, järjestötoimijoiden ja TE-palveluiden kesken; edistetään yritysten ja työnantajien näkökulmasta työnhakijoiden osaamisen ja yritysten rekrytointitarpeiden parempaa osuvuutta; tuotetaan yrityksille tietoa, kokemuksia ja konkreettisia materiaaleja osatyökykyisten työllistämistä.
- Alojen vetovoimaisuuden lisääminen ja markkinointi: imagon nosto yhteistyössä yritysten kanssa; työelämän osaamistarpeet ja ohjausosaamisen kehittäminen; joustava työelämän opintopolut.
- Ulkomaalais- ja romanitaustaisten opiskelijoiden opintojen loppuvaiheen tuki; kohdeopiskelijoiden työllistymisen tuki; monikulttuurisuuskoulutukset työelämälle.

Tulokset/Tuotokset:

- Uraohjauksen malli ammatilliseen koulutukseen; URAKETTU -uraohjausvalmennussarja; uraohjaajan työkalupakki
- asiakkaisen siirtyminen hankkeesta työelämään tai opintoihin, asiakkaiden siirtyminen hankkeen jälkeen konkreettiseen toimintaan (työ, opiskelu, työkokeilu tai kuntouttava työtoiminta); toimiva yksilöohjauksen malli kartoitukseen ja ohjaukseen; toteutuneet ryhmävalmennuspäivät ja yksilövalmennusajat, vierailuja oppilaitoksiin ja työpaikkoihin sekä rekry-tapahtumat.
- Mestariopku koulutuksesta koulutukseen -ohjausmalli; mestariopku työelämästä koulutukseen -toimintamalli; Mestarkillan jäsenten ohjausosaaminen.
- Vertaisryhmätoiminnan malli erityistä tukea työllistymiseen tarvitseville henkilöille ja vertaisryhmänohjaajien koulutuksen malli; erilaisia työllistymisen tukipalveluiden yhteistyön muotoja; työnantajille suunnattua tukimateriaalia ja verkkokoulutus erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden työllistymisprosessista.
- Markkinointi- ja viestintäsuunnittelua ja toteutusta tehdään yhdessä yritysten kanssa yhdeksäsluokkalaisille, aikuisille alan vaihtajille, maahanmuuttajille, osatyökykyisille, opetushenkilöstölle, kohdealojen yritysten työntekijöille ja esimiehille; yhteistyössä oppilaitoksen ja työelämän kanssa suunnitellaan työpajoissa uusia ratkaisumalleja työelämän osaamistarpeisiin ja ohjausosaamiseen; suunnitellaan malleja suomen kielen ja digitaitojen oppimisen integrointiin oppimiskokonaisuuksiin ja suoritettaviin ammatillisiin tutkinnon osiin.
- valmistuneet ulkomaalais- ja romanitaustaiset opiskelijat; SOTE-alalta valmistuneiden työllistyminen suoraan valmistumisen jälkeen; monikulttuurisuuskoulutukset ja -tapahtumat.

3. Hankkeiden toteuttamistilanne

Vastausten perusteella verkoston hankkeet ovat sisällöllisessä toteuttamisessa suhteessa hankesuunnitelman tavoitteisiin painottuneet toteuttamisessa yli puolen välin. 56 % vastanneista eli 10

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

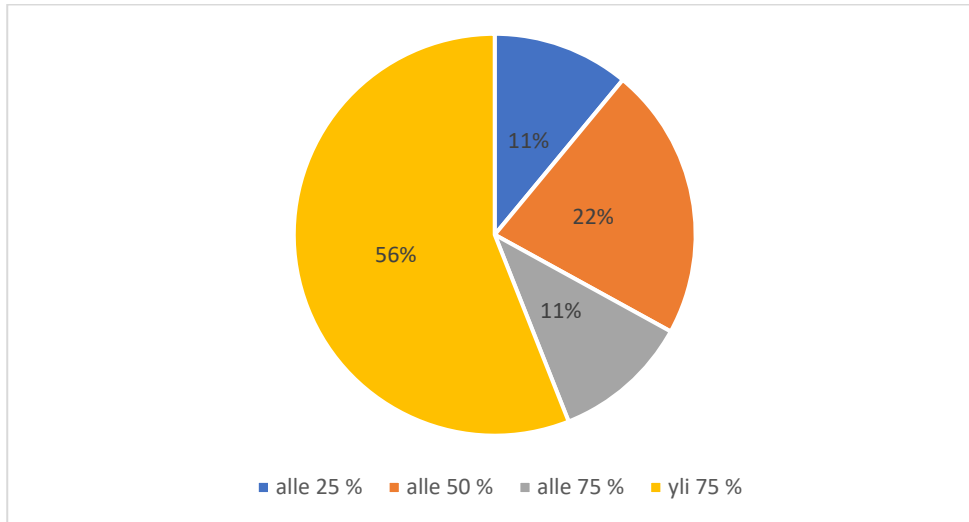
Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

hanketta on toteuttanut yli 75 % sisällöllisten tavoitteiden osalta. Uusia hankkeita (alle 25 % sisällöllisten tavoitteiden osalta) oli vastanneiden joukossa kaksi kappaletta.

Kuvio 3: Hankkeen sisällöllisen toteutuksen eteneminen (%).

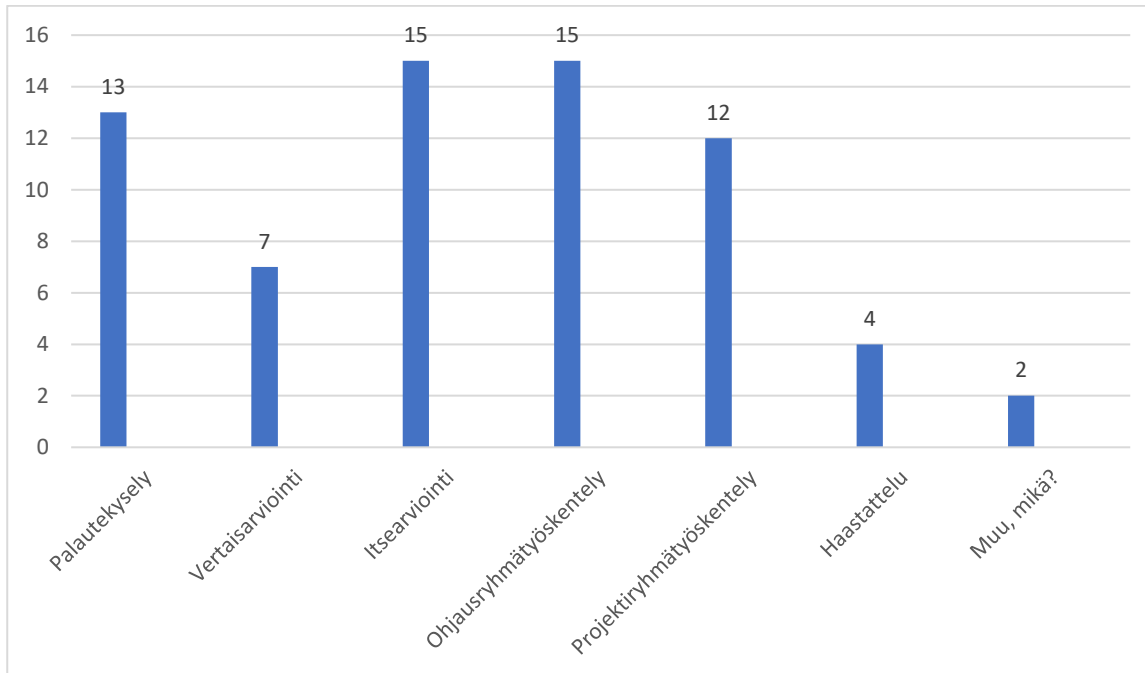
4. Pilotointi, tulokset ja tuotokset

Kyselyyn vastanneista viisi hanketta (28 %) ilmoitti, ettei tavoitteiden mukaisia tuloksia ole vielä lainkaan valmiina, loput hankkeet ovat saaneet valmiiksi jo yhden tai useamman tavoitteiden mukaisista tuotoksista. 55 % oli saanut valmiiksi hankkeen ensimmäisen ja toisen tuotoksen/tuloksen ja 50 % myös kolmannen tuloksen/tuotoksen. Hankkeissa kehitettäviä toimintamalleja on pilotoitu 82 % hankkeissa, mikä tarkoittaa, että lähes kaikki hankkeet ovat edenneet jo konkreettisiin käytännön kokeiluihin. Kahdessa hankkeessa ei ole vielä tehty pilotointeja. Pilotoinnin aloittaneista kaikki lukuun ottamatta yhtä hanketta (93 %) olivat sitä mieltä, että pilotointi on onnistunut odotetusti. Suurin osa hankkeista on ottanut jo vähintään yhden hankkeen suunnitelman mukaisista päätuotoksista tai tuloksista käyttöön. Viisi hanketta ilmoitti, että yhtäkään hankkeen päätuloksista/tuotoksista ei ole otettu käyttöön omassa organisaatiossa tai hankeverkostossa.

Hyvien käytäntöjen kokoamiseksi, arvioimiseksi ja levittämiseksi kyselyyn vastanneista hankkeista 9 (50 %) ilmoitti kuvanneensa hankkeen SAKU ry:n ylläpitämään Arjen arkki –menetelmäpankkiin. Vastanneista hankkeista 7 (39%) ilmoitti kuvanneensa hankkeen tuotoksia menetelmäpankkiin. Vastanneista 95 % ilmoittivat olevansa valmiita esittelemään hankkeen tuloksia ja tuotoksia seminaareissa, työpajoissa ja muissa tilaisuuksissa.

Hankkeiden tavoitteiden toteutumista seurataan tarkasti ja vaikuttavuutta arvioidaan. Hankkeiden seurannassa hyödynnetään tasaisesti palautekyselyitä, itsearviointia sekä ohjausryhmätyöskentelyä hankkeen seurannassa. Lisäksi useassa hankkeessa hyödynnetään projektiryhmätyöskentelyä. Kohdan muu valitsi kaksi hanketta. Tässä kohtaa on käytetty Zoomissa tehtyä selvitystä.

Kuvio 4: Tavoitteiden toteutumisen seuranta sekä onnistumisen ja vaikuttavuuden arviointi (lkm).

Hankkeet tekevät yhteistyötä monipuolisesti eri toimijoiden kanssa. Yleisimpinä yhteistyökumppaneina mainitaan alueelliset ESR-hankkeet. Yksitoista hanketta tekee yhteistyötä alueellisen ESR-hankkeen kanssa. Lisäksi kuusi hanketta ilmoitti tekevänsä yhteistyötä valtakunnallisten ESR-hankkeen kanssa ja samoin kuusi hanketta ilmoitti tekevänsä yhteistyötä opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan valtionavustushankkeiden kanssa. Muita kyselyssä esille tulleita yhteistyökumppaneita ovat alueella toimivat ohjaamot.

Lopuksi hankkeilta kysyttiin sujuvat siirtymät -verkoston hankkeiden kanssa tehtävän yhteistyön lisäarvoa kehittämistyöhön. Yhteistyö muiden verkoston hankkeiden kanssa koettiin tärkeänä. Yhteistyön nähtiin auttavan oman kehittämistyön kehittämistä edelleen. Yhteistyöstä saatiin uusia ideoita ja ajatuksia, yhteistä pohdintaa, tietoa muiden kehittämistä malleista, vertaistukea, kyseenalaistamista ja kokemusten vaihtoa.

”Aivan äärettömän hyvä, kun jaetaan avoimesti yhteistä ja kehitetään yhdessä hankkeita! Ei keksitä pyörää uudestaan.”

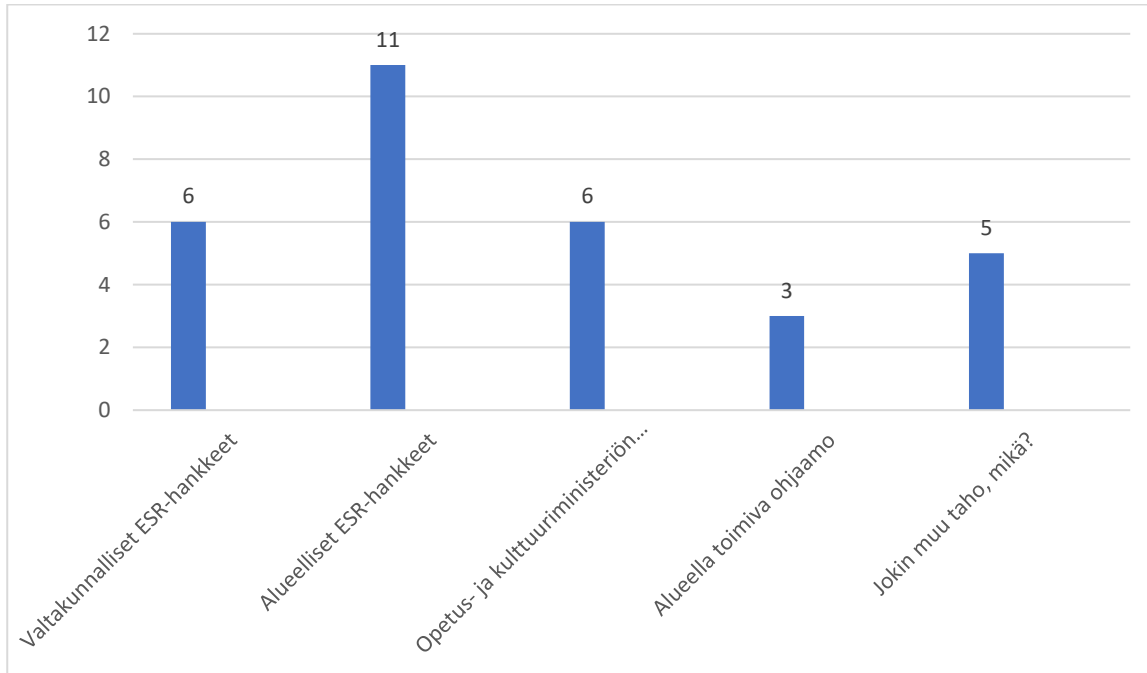
Zoomin ylläpitämää Sujuvat siirtymät -verkostoa ja Zoomin järjestämiä tilaisuuksia sekä muita verkostoitumisen paikkoja pidettiin tärkeinä. Zoomin merkitys yhteistyön luoja ja sen vahvistajana nostettiin myös esille.

”Olen saanut verkoston kautta lukemattomia hyödyllisiä kontakteja samantyyppisten asioiden kanssa työskenteleviin tahoihin.”

”Verkoston virtuaalitapaamiset ja tapahtumat ovat pitäneet ajan hermolla aihepiirin toiminnasta ja tapahtumista sekä esim. lainsäädännön muutoksista.”

Lisäksi nähtiin tärkeänä tunnistaa yhteistyön kautta hankkeiden mallien yhtymäkohtien tunnistaminen.

Kuvio 5: Hankkeiden yhteistyötahot (lkm).

Verkoston hankkeiden tuloksista, malleista ja hyvistä käytännöistä löytyy lisätietoa Malleja ja hyviä käytäntöjä siirtymien sujuvoittamiseen uusimmasta syksy 2020 -raportista:

https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/Malleja%20siirtymien%20sujuvoittamiseen%20_syksy2020.pdf

Kyselyyn vastanneet hankkeet

#Hyvinvoiva amis. Peruskoulusta ammattiopintoihin ja työelämään Lapissa

AIKU - Aikuisten ohjaustoiminnan konseptointi ja mallintaminen Etelä-Savossa

Avoimet ammatilliset opinnot

Duunixi

KETTU - Ketterä uraohjaus osaksi ammatillista koulutusta

Mestariportua rakentamassa

Opin portailta työelämään

ZOOMI – sujuvia siirtymiä edistämässä (S21674)

21.12.2020

Perusta - perustaidot hallussa

Puhtaasti parempaan duuniin

Pystyväksi ryhmässä PYRY

Resilienssi ja tulevaisuususkko RETU

Smidiga övergångar i Svenskfinland

Sujuvat omat polut

Tukipolku-hanke

Työuralle

Vamos 2. aste - opintoihin kiinnittyminen, läpäisy ja pudokkuuden ehkäisy

VarmaStartti

Varustamo

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

saku

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

